

# การพูดโดยกระทันหัน.. ให้ปัง!

นาวิน วรริยา

เคล็ดลับสำหรับการพูดให้สมบูรณ์แบบและดูดี  
แม้ในช่วงเวลาหรือสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด

การพูดโดยกระทันหัน..ให้ปัง!

“Impromptu Speaking That Stands Out!”

โดย

นาวิน วิริยา

(Navin Viriya)

เคล็ดลับสำหรับการพูดให้สมบูรณ์แบบและดูดี

แม้ในช่วงเวลาหรือสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด

"The art of speaking with grace and clarity

- even when caught off guard."

## คำนำ

คุณเคยไหม... อยู่ดีๆ ก็ถูกเรียกให้พูดต่อหน้าผู้คนมากมาย ทั้งที่ ไม่ได้เตรียมตัวแม้แต่นิดเดียว คำในหัวหายไประหมด ใจเต้นแรง มือเย็นเฉียบ และคำถามในใจก็คือ “จะพูดอะไรดี?” ผมเชื่อว่าหลายคน เคยเผชิญสถานการณ์เช่นนี้ ไม่ว่าจะเป็นในงานเลี้ยงสังสรรค์ ในการประชุม การนำเสนอ หรือแม้แต่ ตอนถูกถามความคิดเห็นแบบไม่คาดคิด สิ่งที่คุณส่วนใหญ่กลัว ไม่ใช่การพูดไม่เก่ง แต่คือ การไม่รู้จะเริ่มต้นอย่างไร...ในเวลาคับขัน! ทำให้การพูดในครั้งนั้นๆ ไม่น่าสนใจ ไม่น่าประทับใจ และไม่สามารถ สะกดใจคนฟังให้คล้อยตามได้ จนขาดความภูมิใจและไม่เชื่อมั่นในตัวเองมานาน

ในโลกยุคปัจจุบันที่มีพลวัตรตลอดเวลา ทักษะการสื่อสารถือเป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จ ในทุกแวดวง ทั้งการทำงาน การบริหารจัดการ หรือแม้แต่ในการใช้ชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “การพูดโดยไม่ทันตั้งตัว” หรือ “การพูดโดยฉับพลัน” ทั้งในสถานที่สาธารณะและในที่ประชุม ซึ่งเป็น สถานการณ์ที่หลายคนหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผู้ที่สามารถเรียบเรียงความคิดได้รวดเร็ว ใช้ภาษาที่กระชับ ชัดเจน และแสดงออกด้วยความมั่นใจ ย่อมมีโอกาสสร้างความประทับใจ ได้สื่อสารอย่างทรงพลัง และ ได้รับความเชื่อถือในทุกวงการ ซึ่งอาจตามมาด้วยความสำเร็จในด้านการงานและอาชีพของตนเอง

การพูดอย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์ไม่คาดคิดนั้น ไม่ได้เกิดจากพรสวรรค์เพียงอย่างเดียว หากแต่เกิดจากการฝึกฝนอย่างมีแนวทาง เพราะในโลกความจริง...โอกาสสำคัญมักไม่รอให้เรา “พร้อม” แต่เราต้องฝึกฝนและเตรียมใจให้รับมือได้เสมอ หนังสือเล่มนี้จึงเกิดขึ้น เพื่อเป็นคู่มือที่ประกอบด้วย เคล็ดลับและกลวิธีอันทรงพลัง คุณจะได้ก้าวเข้าสู่โลกแห่งจิตวิทยาของเทคนิค เคล็ดลับ และกรรมวิธี การพูด ซึ่งจะช่วยให้คุณ.. พูดได้ฉับไวกว่า คิดเป็นระบบกว่า และตอบได้อย่างน่าเชื่อถือ แม้เผชิญกับ สถานการณ์ที่ไม่ทันตั้งตัว ภายในเล่มแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน รวมทั้งหมด 10 หัวข้อ ซึ่งประกอบไปด้วยเทคนิคและวิธีคิด ไม่ว่าจะเป็นเทคนิคการตั้งสติ การจัดเค้าโครงความคิดก่อนพูด การใช้ น้ำเสียงและภาษากาย การควบคุมจังหวะการพูดและโทนเสียง การตอบคำถามสด ตลอดจนจนถึงการ เรียงลำดับการพูดในวาระต่างๆ รวมทั้ง วาทีะฉกฉวยที่สำคัญๆ ซึ่งคุณนำไปใช้ได้ทันที และสามารถ นำไปประยุกต์ใช้ได้ในทุกสถานการณ์ ทั้งในบริบททางธุรกิจ ทางสังคม หรือการพูดในที่สาธารณะ

หนังสือ “การพูดโดยกระทันหัน..ให้ปัง!” เป็นหนังสือสาระความรู้เชิง How-To เล่มที่สองของผู้เขียน เล่มแรกคือ หนังสือ “แม่เป็นรอง แต่เจรจาให้เป็นต่อ..ก็ได้” ซึ่งได้เผยแพร่สู่สาธารณะตั้งแต่เดือนมกราคม 2568 ที่ผ่านมาแล้ว ผู้เขียนได้ตั้งใจเรียบเรียงเนื้อหาที่เป็นศาสตร์อันควรรับรู้ เรียนรู้ และทำความเข้าใจ ผนวกกับสาระเชิงประสบการณ์ของผู้เขียน ซึ่งอยู่ในแวดวงและได้ผ่านการปฏิบัติของจริงทั้งสองด้านนี้ มาเป็นเวลายาวนานกว่า 20 ปี และพยายามถ่ายทอดผ่านทางตัวอักษรให้อ่านแล้วเข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อนมากนัก และเห็นภาพจากตัวอย่างต่างๆ ที่นำเสนอ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อท่านผู้อ่านทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นผู้นำผู้บริหาร ทีมงาน นักสื่อสาร นักธุรกิจ นักการตลาด พ่อค้า หรือแม้แต่คนธรรมดาที่ต้องการพัฒนาทักษะการพูด ขอให้เนื้อหาสาระซึ่งมีรายละเอียดของเทคนิคและเคล็ดลับในหนังสือเล่มนี้ จงช่วยพัฒนาการพูดของท่าน ให้มีความมั่นใจและความกล้า สามารถสื่อสารได้อย่างสง่างาม มีความน่าเชื่อถือ และทุกสถานการณ์การพูดของคุณ ก็จะมี “ปัง” ในแบบที่คุณอาจไม่เคยคาดคิดมาก่อน และ “ปัง” ได้..ในแบบฉบับของตัวเอง

ด้วยจิตคารวะ

นาวัน วิริยา

พฤษภาคม 2568

การพูดฉับพลัน ไม่ใช่การพูดให้เร็วที่สุด ให้สมบูรณ์ที่สุด

แต่คือการ “คิดให้ชัด พูดให้นิ่ง และส่งออกอย่างจริงใจ”

# สารบัญ

|                                                                              | <u>หน้า</u> |
|------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| บทนำ                                                                         | 1           |
| ส่วนที่ 1 : สถานการณ์ที่ต้องพูดอย่างกระตือรือร้น                             |             |
| 1. เหตุการณ์ไม่คาดคิดเกิดขึ้นได้อย่างไร?                                     | 7           |
| 1.1 สถานการณ์ที่อาจทำให้ต้องพูดกระตือรือร้น                                  | 7           |
| 1.2 ปัญหา-สาเหตุที่มักเกิดขึ้นเมื่อไม่ได้เตรียมตัวกับวิธีการแก้ไขและปรับปรุง | 8           |
| 2. จิตวิทยาของความกลัวและการตื่นเวที                                         | 21          |
| 2.1 ทำไมเราถึงรู้สึกประหม่าหรือวิตกกังวล                                     | 21          |
| 2.2 วิธีควบคุมอารมณ์เมื่อต้องพูดทันที                                        | 22          |
| 3. สิ่งที่ต้องคำนึงอย่างรวดเร็วเมื่อต้องพูดกระตือรือร้น                      | 23          |
| ส่วนที่ 2 : เทคนิคการพูดแบบเร่งด่วน                                          |             |
| 4. โครงสร้างการพูดฉับพลัน (Impromptu Speaking Structure)                     | 30          |
| 4.1 เทคนิค PREP (Point, Reason, Example, Point)                              | 31          |
| 4.2 เทคนิค Past-Present-Future                                               | 33          |
| 4.3 เทคนิค Rule of Three (สามประเด็นหลัก)                                    | 35          |
| 5. การเปิดและปิดการพูดอย่างมั่นใจ                                            | 36          |
| 5.1 วิธีเริ่มต้นให้ดึงดูดความสนใจ                                            | 36          |
| 5.2 การให้รายละเอียดที่เหมาะสมเพียงพอ                                        | 38          |
| 5.3 เทคนิคการจบแบบทรงพลัง                                                    | 39          |

|                                                   | <u>หน้า</u> |
|---------------------------------------------------|-------------|
| 6. การใช้ภาษากาย น้ำเสียง และเวทีให้เป็นประโยชน์  | 43          |
| 6.1 ทำทางที่ช่วยเสริมความมั่นใจ                   | 64          |
| 6.2 การควบคุมจังหวะและโทนเสียง                    | 65          |
| 6.3 ตำแหน่งการยืนและการใช้น้ำเวทีให้เป็นประโยชน์  | 67          |
| <br>ส่วนที่ 3 : การฝึกฝนและพัฒนา<br><br>          |             |
| 7. วิธีฝึกฝนให้พร้อมอยู่เสมอ                      | 72          |
| 7.1 การฝึกพูดแบบไม่มีสคริปต์                      | 73          |
| 7.2 การเรียนรู้จากนักพูดที่ดี                     | 74          |
| 7.3 การมีวาตะเต็ตเป็นคลังข้อมูลในสมอง             | 79          |
| 8. ตัวอย่างแนวทางการพูดวาระต่างๆ                  | 84          |
| 8.1 การพูดอวยพรในงานแต่งงาน/วันครบรอบวันเกิด      | 84          |
| 8.2 การพูดแสดงความยินดีในงานเลี้ยงฉลองตำแหน่งใหม่ | 89          |
| 8.3 การพูดต้อนรับกลุ่มผู้มาเยี่ยมชมหน่วยงาน       | 94          |
| 8.4 ตัวอย่างการพูดในเหตุการณ์ฉุกเฉินอื่นๆ         | 97          |
| 9. วิธีรับมือกับคำถามและสถานการณ์ที่คาดไม่ถึง     | 103         |
| 9.1 การตอบคำถามแบบจับพลัน                         | 103         |
| 9.2 การรับมือกับข้อโต้แย้ง                        | 110         |
| 10. บทสรุป                                        | 111         |
| 10.1 เคล็ดลับสำคัญที่ต้องจำเมื่อพูดกะทันหัน       | 111         |
| 10.2 วิธีนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน                   | 112         |

## บทนำ

การอยู่ร่วมกับผู้คนในสังคมตั้งแต่เด็กจนโต ย่อมมีการสื่อสารด้วยการพูดจาและกริยาท่าทาง ตั้งแต่การพูดสนทนาส่วนตัวกับบุคคลอื่นเพียงแค่นสองคน และการสื่อสารกับคนหมู่มากในวาระต่างๆ เช่น การประชุมทั้งในกิจกรรมกลุ่มในสังคม และการประชุมของหน่วยงานที่ผู้นั้นทำงานอยู่ หรือการประชุมระหว่างหน่วยงาน องค์กร เพื่อหาข้อสรุปและทำความเข้าใจร่วมกันตามวัตถุประสงค์ ซึ่งหากมีวาระล่วงหน้าก็ย่อมสามารถเตรียมตัวได้ รวมทั้ง การบรรยาย การนำเสนอ ทั้งทางด้านวิชาการหรือแสดงความคิดเห็นต่อผู้ฟังหมู่มากหลากหลาย ตามวาระในแต่ละเวที นอกจากนี้ การได้รับเชิญให้ขึ้นเวทีเพื่ออวยพรในงานแต่งงานหรือวันครบรอบวันเกิด ในงานเลี้ยงแสดงความยินดีเรื่องการเลื่อนตำแหน่ง การแต่งตั้งหรือโยกย้ายในหน่วยงาน ซึ่งเป็นการรู้ล่วงหน้า ก็สามารถเตรียมเนื้อหาหรือวาทกรรมที่จะขึ้นพูดได้ แต่ในกรณีที่ต้องพูดเพื่อสื่อสารอย่างฉุกเฉินหรือกระทันหันที่ไม่ทันตั้งตัวหรือเตรียมการ ย่อมเป็นปัญหาว่าผู้พูดจะใช้คำพูดอย่างไรให้เหมาะสม ให้มีสาระเนื้อหาตรงประเด็น มีข้อสรุปที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจตรงกันอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง วาทะหรือคำพูดที่ทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกประทับใจ มีความน่าเชื่อถือและคล้อยตาม ซึ่งอาจมีผลทำให้สร้างโอกาสที่ดีต่อการทำงาน ต่ออาชีพ และการยอมรับในสังคมของผู้พูดมากยิ่งขึ้น

บุคคลที่มีสถานะในสังคมจากการทำงาน ทั้งงานราชการ กิจการเอกชน บุคคลสาธารณะ นักการเมือง หรือมีสถานะในองค์กร สมาคม ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการสาธารณกุศลหรืออื่นๆ มักประสบกับเหตุการณ์ที่จะต้องพูดอย่างกระทันหันอยู่เสมอ จนอาจกลายเป็นเหตุการณ์ปกติที่ไม่กระทันหันไปเลย เพราะประสบการณ์ที่ผ่านมาจะทำให้เกิดความคุ้นเคย และใช้วิธีการหรือคำพูดแบบเดิมๆ จนแก้ไขสถานการณ์ได้ทุกครั้งไป การพูดอย่างฉุกเฉินหรือกระทันหันส่วนใหญ่จะเป็นกรณี เช่น การต้องขึ้นเวทีอวยพรคู่บ่าวสาวในงานแต่งงานโดยไม่รู้ตัวล่วงหน้าเพราะไม่อยู่ในรายชื่อผู้ที่ขึ้นพูด การเป็นตัวแทนหน่วยงานกล่าวต้อนรับกลุ่มผู้มาเยี่ยมชมองค์กรอย่างกระทันหันเพราะผู้นำหน่วยไม่อยู่ การถูกถามเพื่อแสดงความเห็นเกี่ยวกับประเด็นใหม่ที่เป็นปัญหาต่อที่ประชุมในหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงานโดยไม่ได้รับรู้ประเด็นนั้นๆ มาก่อน หรือการมีเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝัน จนทำให้เกิดการรวมตัวกันของผู้คนเป็นกลุ่ม แล้วต้องพูดสื่อสารทำความเข้าใจโดยทันที เพื่อให้สถานการณ์คลี่คลายและเกิดความสงบเรียบร้อย ฯลฯ

ปัญหาสำคัญที่เจอกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่ต้องพูดอย่างกระตือรือร้นเนื่องจากการไม่ได้เตรียมตัวเพราะไม่รู้ล่วงหน้า ได้แก่ ความไม่มั่นใจซึ่งทำให้เกิดความประหม่าหรือวิตกกังวล ความตระหนก ตื่นเต้น การตื่นเวทีและความกลัว ภาวะความเครียดในจิตใจซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ทันทีทันใดโดยอัตโนมัติ การขาดข้อมูลที่เป็นนัยสำคัญอันมีผลต่อการพูดหรือการนำเสนอ จนทำให้กรรมวิธีในการเปิดประเด็น การเรียงลำดับเนื้อหาสาระ และการปิดท้ายการพูด มีความไม่สมบูรณ์ จนอาจทำให้เกิดภาพรวมที่ไม่น่าเชื่อถือและไม่ยอมรับในสิ่งที่พูด และอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถและศักยภาพของผู้พูดในทางลบต่อไป ดังนั้น ความตระหนักรู้ในบริบทและความเป็นไปของสถานการณ์ในขณะนั้น ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ ความเข้าใจโครงสร้างการพูดแบบฉบับพลันกับการใช้เทคนิคการพูดแบบเร่งด่วน การเปิดและปิดอย่างมั่นใจ โดยใช้วิธีพูดเริ่มต้นให้ดึงดูดความสนใจ มีเทคนิคจบแบบทรงพลัง มีการใช้ภาษากายและน้ำเสียงให้เป็นประโยชน์ มีบุคลิกท่าทางที่ช่วยเสริมความมั่นใจ มีการควบคุมจังหวะการพูดและระดับโทนเสียง มีความพร้อมในการรับมือกับคำถามและสถานการณ์ที่คาดไม่ถึง กับการตอบคำถามแบบฉบับพลัน และการรับมือกับข้อโต้แย้งต่างๆ ทั้งหมดนี้ เป็นเรื่องสำคัญยิ่ง..ที่ต้องทำความเข้าใจเพื่อเตรียมเผชิญกับสถานการณ์ดังกล่าว

ดังนั้น การฝึกฝนและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีการและแนวทางที่ถูกต้องอย่างเหมาะสม เพื่อให้มีความพร้อมอยู่เสมอ โดยเรียนรู้อย่างจริงจัง และจดจำเคล็ดลับต่างๆ ที่สำคัญซึ่งจำเป็นต่อการพูดอย่างกระตือรือร้น รวมทั้ง การฝึกพูดแบบไม่มีสคริปต์ การศึกษาเรียนรู้จากนักพูดที่ดีในต่างสถานการณ์และต่างวาระอย่างหลากหลาย การเข้าใจจิตวิทยาและปฏิกิริยาของผู้ฟัง และการกำหนดเลือกรูปแบบการพูดที่เป็นอัตลักษณ์อันเหมาะสมของตนเอง จะทำให้มีแนวทางแก้ปัญหาและปรับตัวในทุกๆ เหตุการณ์เมื่อต้องพูดได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นการพูดที่รู้ล่วงหน้า หรือเมื่อพบเจอสถานการณ์ที่ต้องพูดอย่างกระตือรือร้น แม้แต่คนที่เหนียวอายที่สุดในการพูดสื่อสารต่อหน้าผู้คนมาก่อน ก็สามารถพัฒนาตัวเองให้มีทักษะการพูดที่ดียิ่งขึ้นได้ โดยต้องเริ่มจากการตั้งใจจริงในการเรียนรู้ของกระบวนการพูด ซึ่งไม่ใช่เป็นการลองผิดลองถูก แต่ต้องทำความเข้าใจอย่างถูกต้องและเหมาะสม ฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง และกล้านำมาใช้ในสถานการณ์จริงบ่อยๆ จะทำให้เกิดประสบการณ์ จนปรับปรุงให้เป็นธรรมชาติ และสามารถทำได้ดียิ่งขึ้นไปในที่สุด

## ส่วนที่ 1 : สถานการณ์ที่ต้องพูดอย่างกระตือรือร้น

เมื่อประมาณสี่สิบกว่าปีที่แล้ว สมัยที่ผู้เขียนยังทำงานในหน่วยงานของรัฐและเพิ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บริหารระดับกลางในจังหวัดใหญ่แห่งหนึ่ง ผู้เขียนได้รับเชิญไปร่วมงานฉลองตำแหน่ง “นายกเทศมนตรี” ของเทศบาลเมืองในอำเภอชายขอบของตัวจังหวัด งานจัดขึ้นในช่วงเวลาค่ำ ณ บ้านพักของผู้ได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีผู้นั้น ผู้เขียนได้เดินทางไปร่วมงานเพราะเจ้าภาพได้มาเชิญถึงที่ทำการหน่วยงานด้วยตัวเอง จึงคิดว่าควรไปเพื่อเป็นการให้เกียรติและอาจได้พบปะกับผู้บริหารคนอื่นๆ ของเทศบาลแห่งนั้นและของหน่วยงานอื่นในพื้นที่ ซึ่งอาจมีโอกาสร่วมความสัมพันธ์ที่ดี อันมีประโยชน์ต่อความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน จนทำให้เกิดประสิทธิผลต่อการทำงานเพื่อประชาชน และต่อสังคมท้องถิ่นในภายหน้า ผู้เขียนเดินทางไปพร้อมกับผู้ติดตามซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่หน่วยงานอีกสองคน โดยคิดว่าการไปร่วมงานนี้ อาจได้มีโอกาสทำความรู้จักกับผู้บริหารหน่วยงานราชการอื่นๆ เนื่องจากผู้เขียนเพิ่งมารับตำแหน่งได้เพียงไม่กี่วัน ยังไม่คุ้นเคยกับพื้นที่มากนัก รวมทั้ง อาจได้พูดคุยเพื่อได้รับรู้เรื่องราวในพื้นที่มากขึ้น และแลกเปลี่ยนความเห็นกับรับฟังข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อภารกิจของหน่วยงานของผู้เขียน ซึ่งมีบทบาทในการให้บริการและช่วยเหลือประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มรากหญ้าในท้องถิ่น

เมื่อไปถึงสถานที่จัดงาน ก็เห็นรูปแบบของงานซึ่งมักเป็นลักษณะที่คล้ายกับการจัดงานฉลองสำคัญของบุคคลที่มีสถานะดีในท้องถิ่นทุกรูปแบบ คือ มีโต๊ะอาหารแบบโต๊ะจีน 25 โต๊ะ มีบริการเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งเจ้าภาพได้จ้างผู้รับเหมาจัดเลี้ยงในพื้นที่มาให้บริการด้วยอาหารหลากหลาย และที่แน่นอนที่สุดคือ มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รวมอยู่ด้วย มีการจัดเวทีบริเวณที่เด่นที่สุดในพื้นที่ มีเครื่องเสียง ไมโครโฟน ลำโพง มีวงดนตรีและนักร้องทำการแสดงขับกล่อมเพื่อสร้างความบันเทิง ค่าค่านั้น มีผู้คนมาร่วมงานมากมาย ส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าส่วนราชการในอำเภอนั้น และคนที่มีสถานะในพื้นที่ ทั้งพ่อค้าและข้าราชการ โดยเจ้าภาพได้เชิญผู้ว่าราชการจังหวัดมาร่วมเป็นเกียรติในงานอีกด้วย จึงถือได้ว่าการครั้งนี้เป็นงานระดับอำเภอที่ไม่ธรรมดาอีกงานหนึ่ง ผู้เขียนได้นั่งที่โต๊ะอาหารตรงด้านหลัง ซึ่งห่างเวทีและห่างจากโต๊ะของคนสำคัญในงาน หรือที่เรียกกันว่า “โต๊ะวีไอพี” พอสมควร เพราะคิดว่ายังไม่ค่อยรู้จักใครๆ ในพื้นที่ และจะอยู่ร่วมงานไม่นานนัก ให้เจ้าภาพเห็นหน้าว่ามาแล้ว และเมื่อกลับออกจากงานจะไม่เป็นที่สังเกตจากผู้อื่น

ผู้เขียนได้นั่งร่วมโต๊ะกับเกษตรอำเภอและพัฒนาการอำเภอของอำเภอนั้น เมื่อได้แนะนำตัวกันแล้วก็เริ่มพูดคุยเรื่องอดีตของการทำงานที่เคยอยู่ที่ไหน อย่างไร จนมาทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน อันเป็นเรื่องปกติของการสนทนาเมื่อได้ทำความรู้จักกันใหม่ๆ รวมทั้ง เรื่องสัพเพเหระทั่วไป พร้อมกับรับประทานอาหารและเครื่องดื่มไปด้วย แต่ผู้เขียนได้มองและสังเกตกิจกรรมที่หน้าเวทีตลอดเวลา จนมาถึงช่วงจังหวะที่ดนตรีหยุดแสดง และพิธีกรผู้ดำเนินรายการได้กล่าวเชิญ “ผู้ว่าราชการจังหวัด” ขึ้นมากล่าวแสดงความยินดีต่อนายกเทศมนตรีคนใหม่ ผู้เขียนจึงตั้งใจฟังอย่างสนใจ ในช่วงเวลาประมาณ 20 นาทีนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดเริ่มต้นด้วยการกล่าวขอบคุณเจ้าภาพที่ทำให้เกียรติเชิญมาร่วมงาน ซึ่งมักเป็นธรรมเนียมปฏิบัติของการเริ่มพูดที่นิยมทั่วไป ต่อจากนั้นได้พูดในลักษณะของการปราศรัย โดยกล่าวถึงความสำคัญของพื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองแห่งนั้น ทั้งความสำคัญด้านเศรษฐกิจ สังคม ประชากร การเกษตร และการท่องเที่ยว ด้วยข้อมูลที่มีนัยสำคัญพอสมควร และการที่มีโอกาสสื่อสารสาธารณะแล้ว ก็ไม่ยอมพลาดที่จะเล่าถึงผลงานของตนเองที่ได้มีส่วนร่วมและมีโครงการพัฒนาท้องถิ่นของอำเภอนี้ โดยใช้เวลาในช่วงนี้ไปประมาณ 10 นาที หลังจากนั้นก็ได้พูดถึงนายกเทศมนตรีคนใหม่ ในแง่ชื่นชม และกล่าวแสดงความยินดีต่อประชาชนในเขตเทศบาลที่ได้นายกเทศบาลคนนี้มาบริหารท้องถิ่น จากนั้นได้กล่าวอวยพรให้นายกเทศมนตรีบริหารพื้นที่เทศบาลอย่างประสบความสำเร็จในทุกด้าน ผู้เขียนได้ประเมินในใจว่าเป็นการพูดที่มีความเป็นมืออาชีพ และเหมาะสมกับบทบาทของความเป็นพ่อเมืองแห่งนี้ แต่ก็เข้าใจได้ว่าคนระดับผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น ต้องเคยผ่านงานมามากมาย ผ่านเวทีที่ต้องสื่อสารด้วยการพูดมาหลายระดับและหลายเวที ทั้งการประชุมและการสื่อสารกับข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ทุกกลุ่มและหลายพื้นที่มาก่อน ย่อมมีประสบการณ์มากมายและหลากหลาย จนเข้าใจวิธีการและเนื้อหาสาระของการพูดที่เหมาะสมกับบริบทและสถานที่ได้เป็นอย่างดี

หลังจากการกล่าวแสดงความยินดีของผู้ว่าราชการจังหวัดผ่านไป พิธีกรได้เชิญ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาจังหวัดคนสำคัญ ผู้บังคับการตำรวจจังหวัด นายอำเภอ นายแพทย์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอำเภอ ผู้กำกับสถานีตำรวจ ขึ้นมากล่าวแสดงความยินดีโดยเรียงลำดับตามสถานภาพตำแหน่ง สลับกับการแสดงดนตรีที่มีนักร้องสตริงสองสามคนช่วยขับกล่อมเป็นการคั่นรายการ ซึ่งผู้เขียนคิดว่าราตรีนี้ยังอีกยาวนาน พิธีกรคงเชิญผู้บริหารอีกหลายหน่วยงานในพื้นที่ขึ้นมากล่าวอวยพรเพิ่มอีกแน่นอน จึงละลายตาจากเวทีหันมาสนทนากับผู้ร่วมโต๊ะมากขึ้น โดยสอบถามเรื่องราวความเป็นไปในพื้นที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานในภารกิจของผู้เขียน แต่เมื่อสนทนาได้เพียงไม่นานนัก ผู้เขียนก็ได้ยินเสียงพิธีกรพูดบนเวทีด้วยเสียงที่ดังฟังชัดว่า.. ขอเชิญผู้เขียนซึ่งมีตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการแห่งหนึ่งของจังหวัดที่เพิ่ง

ย้ายมาใหม่ ซึ่งได้มาร่วมงานครั้งนี้ ให้ขึ้นกล่าวแสดงความยินดีต่อนายกเทศมนตรีคนใหม่ ในวินาทีนั้น! ความรู้สึกของผู้เขียนคือตกใจระคนแปลกใจ ด้วยความที่ไม่คาดคิดและไม่ได้เตรียมตัวมาก่อนแต่อย่างใด จึงเกิดความเครียดขึ้นมาทันที แต่ยังพยายามแสดงสีหน้ายิ้มแย้มและลุกขึ้นจากโต๊ะเพื่อเดินไปยังเวที ระหว่างที่ก้าวเดินไป ซึ่งความห่างระหว่างโต๊ะที่นั่งกับเวทีประมาณไม่เกิน 30 เมตร ผู้เขียนพยายามลำดับความคิดว่าจะพูดอย่างไร เริ่มต้นอย่างไร มีเนื้อหาอะไรที่เหมาะสมและเป็นกลางๆ เนื่องจากไม่ได้รู้จักกับนายกเทศมนตรีคนใหม่นี้มาก่อน เพิ่งเคยพบกันครั้งแรก ตอนที่เขาไปเชิญในที่ทำการหน่วยงานและได้ร่วมทานกาแฟกับสนทนากันเพียงสิบกว่านาทีเท่านั้น รวมทั้ง จะปิดท้ายการพูดอย่างไรให้ฟังแล้วดูดีไม่เสียหน้าจนเดินขึ้นไปบนเวที ซึ่งในวินาทีนั้น..ยังรู้สึกมั่นใจว่าสิ่งที่นึกไว้ระหว่างเดินขึ้นมาจะจำได้และสามารถเรียงลำดับการพูดได้อย่างตั้งใจ

ผู้เขียนเคยพูดต่อหน้ากลุ่มคนและสาธารณชนมาบ้าง ในงานประชุมและงานสังคมตามสถานะของตัวเองที่ผ่านมา แต่มักเป็นการพูดที่รู้ล่วงหน้าและมีการเตรียมตัวมาก่อนแทบทั้งสิ้น การพูดอย่างกระตือรือร้นที่ผ่านมามักเป็นการพูดในวงแคบและไม่เป็นทางการ ซึ่งไม่ทำให้ประหม่าหรือตื่นเต้น แต่ครั้งนี้เป็นการพูดโดยกระตือรือร้นซึ่งมีลักษณะเป็นทางการและพูดท่ามกลางกลุ่มคนที่ตั้งใจฟัง โดยพวกเขาจะประเมินศักยภาพและบุคลิกภาพของผู้เขียนอย่างแน่นอน จึงเป็นสาเหตุให้ผู้เขียนรู้สึกเครียดและวิตกกังวลเมื่อยืนหันหน้าไปยังผู้มาร่วมงานกว่า 200 คน ด้วยอริยบทมือถือไมค์ไฟส่องหน้า สายตากวาดมองไปทั่วบริเวณ เห็นโต๊ะแรกใกล้ที่สุด คือ โต๊ะวีไอพี ซึ่งมีเจ้าภาพและผู้ว่าราชการจังหวัด กับบุคคลสำคัญในพื้นที่ ถัดไปเป็นโต๊ะแขกผู้มาร่วมงาน ซึ่งแทบทุกคนต่างนั่งมองผู้เขียนเป็นสายตาเดียวกัน อาจเพราะส่วนใหญ่ยังไม่ได้รู้จักคุ้นเคยกับผู้เขียน จึงมีความสนใจและมีความรู้สึกอยากรู้เป็นธรรมดา

ผู้เขียนเริ่มพูดด้วยการกล่าวขอบคุณนายกเทศมนตรีคนใหม่ที่ให้เกียรติเชิญมาร่วมงาน โดยเล่าเรื่องที่เขาเดินทางไปเชิญผู้เขียนด้วยตัวเอง แต่พอพูดไปก็นึกสิ่งที่ตั้งใจจะพูดต่อเนื่องไม่ได้ สิ่งที่เกิดเรียงลำดับไว้กลับลืมนั่นเหมือนสมองว่างเปล่า จำได้เพียง ผู้เขียนพูดออกตัวว่าเป็นคนใหม่ในพื้นที่ และแจ้งภารกิจของหน่วยงานเพียงสั้นๆ แล้วพูดยกอ้างสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ช่วยดลบันดาลให้นายกเทศมนตรีคนใหม่ของเทศบาลนี้ประสบความสำเร็จในการทำงานให้ประชาชนและให้ครอบครัวพบแต่ความสุข ซึ่งผู้เขียนไม่สามารถใช้คำพูดที่สละสลวย ไม่สามารถเรียงลำดับเนื้อหาการพูด และใช้จังหวะกับโทนเสียงที่ดีเลย เหมือนอยากพูดให้จบๆ ไป โดยใช้เวลาพูดทั้งหมดเพียงไม่ถึง 5 นาที เท่านั้น!

เมื่อเดินทางกลับ ผู้เขียนนวนิยายถึงการพูดบนเวทีในคืนนั้น โดยวิเคราะห์ตัวเองและวิเคราะห์เหตุการณ์ พบว่าตัวผู้เขียนเองมีจุดอ่อนในการพูดต่อสาธารณะในสถานการณ์ที่กะทันหันหรือฉุกเฉิน เพราะขาดประสบการณ์ และขาดความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในโครงสร้างการพูด รวมทั้ง ขาดทักษะในการแก้ไขสถานการณ์ที่ต้องเผชิญกับการที่ต้องพูดโดยไม่คาดคิดและไม่ได้เตรียมตัวมาก่อน หลังจากนั้น ผู้เขียนจึงเริ่มศึกษาเรื่องการพูดในที่สาธารณะอย่างจริงจัง โดยเฉพาะการต้องพูดอย่างกะทันหัน (Impromptu Speaking) หรือ การพูดต่อสาธารณะโดยกะทันหัน (Impromptu Speech) รวมทั้ง ศาสตร์และศิลปะการพูดและการเจรจาต่อรอง (Negotiation) ในเชิงลึก ด้วยการอ่านและการเข้าฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเป็นเวลาหลายปีติดต่อกัน เพราะมั่นใจว่า จะเป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ และเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพตัวเองให้ดูดี มีความสง่างามต่อสาธารณะ ซึ่งจะเป็นผลบวกต่อหน้าที่การงานต่อไป

อีกหลายปีต่อมา เมื่อผู้เขียนได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง จึงมีวาระที่ต้องพูดต่อสาธารณะมากยิ่งขึ้น ตามสถานะของตำแหน่งงาน ได้มีโอกาสพูดในสถานการณ์กะทันหันอยู่บ่อยครั้ง ทำให้มีประสบการณ์ มีทักษะเพิ่มขึ้น และพยายามปรับกลวิธีการพูดให้เหมาะสมกับบริบทและเหตุการณ์แต่ละครั้ง โดยพัฒนารูปแบบการพูดให้มีลักษณะเฉพาะตัว แต่ได้ประยุกต์ให้มีความกลมกลืนอย่างเรียบง่าย กับพัฒนาการใช้วาทศิลป์ จังหวะน้ำเสียง และภาษากาย ที่ทำให้ผู้ฟังสนใจและรู้สึกคล้อยตามอย่างมีส่วนร่วม จนกระทั่ง ผันตัวเองมาทำงานเป็นผู้บริหารระดับสูงของกิจการบริษัทเอกชน และประกอบธุรกิจส่วนตัว ก็ยังต้องพูดต่อสาธารณะอยู่เสมอสม่ำเสมอ รวมทั้ง การเป็นวิทยากรบรรยายในหลักสูตรต่างๆ ตามที่ได้รับเชิญ และการพูดต่อสาธารณะในงานสังคมต่างๆ

อย่างไรก็ตาม การพูดต่อสาธารณะอย่างเป็นทางการ ไม่ว่าจะเป็นการพูดที่รู้ล่วงหน้า หรือการพูดโดยกะทันหัน แต่ละคนควรมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีรูปแบบในความเป็นตัวของตัวเองอย่างเหมาะสม โดยหาจุดเด่นของตัวเองให้พบ และพัฒนาทักษะกับกลวิธีการพูดให้ผู้ฟังเชื่อมั่นในสิ่งที่พูด เพื่อให้การพูดในแต่ละครั้งมีความน่าประทับใจและสนใจคนฟัง สิ่งที่ควรทำความเข้าใจและจดจำไว้ คือ ไม่มีใครพูดเก่งในทุกเรื่อง และไม่มีใครจะพูดได้ดีที่สุดในทุกครั้ง เพราะการพูดที่จะประสบความสำเร็จแต่ละครั้ง จะมีปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สมานธิ สภาพร่างกายผู้พูดในขณะนั้น สภาพแวดล้อมของสถานที่พูด หัวข้อเรื่องที่พูด และพื้นฐานของกลุ่มคนฟัง ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีผลให้การพูดครั้งนั้นมีความสมบูรณ์ สมใจคนฟัง และประสบความสำเร็จ